

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: **Alexandru Anca**

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Alegeri și Alegătorii

Nu peste mult timp, sosesc asupra noastră alegerile generale cari au ca scop trimiterea de reprezentanți în parlamentul țării, cari reprezentanți, ar trebui să apere interesele-poporului față de oricine ar încerca să știrbească cât de puțin din drepturile lui. Cine oare dintre partidele noastre ar împlini aceste visuri atât de mult dorite? Care dintre partidele noastre ar fi în stare să-și jertfească interesele sale proprii pentru ca să triumfe interesele poporului?

După cât am văzut până în prezent, toate partidele din România s'au năzuit să-și întărească partidul lor propriu și nimeni până acum, nu s'a gândit la satisfacerea dorințelor poporului, care le-a binemeritat prin jertfele pe cari le-a făcut pentru această țară în decursul timpurilor, atât pe timpul de luptă, cât și pentru prosperarea noastră economică și culturală.

Fiecare om, s'a convins dela alegerile din anul trecut cum toate promisiunile celor ce veneau pentru a fi aleși reprezentanți în parlamentul țării s'au spulberat imediat ce s'au văzut puși în fruntea poporului și au uitat de tot ce au promis aceluia popor care își aștepta izbăvirea dela aleșii lui, dar cari, în aceste momente nu își mai aminteau nimic.

Cine oare s'a gândit că, toate cuvintele aruncate fără nici o cruțare nu se vor împlini niciodată?

Intre toți aceștia vezi pe unii interesați ai poporului făcând gesturi disperate depe tribuna oficială și ținând discursuri și mai disperate doar, doar vor reuși să își asigure un locușor în parlamentul țării.

Dar pentru ca un om, să poată merita acest loc, trebuie să aibă un trecut cât se poate de frumos, din care să reiasă răvna sa depusă pe altarul sfânt al patriei.

Mulți nepoștii s'au introdus în cele mai bune posturi fără nici un merit deosebit, ba chiar din contră, au stat într-o neactivitate de neiertat în mijlocul poporului pe care de multe ori l-a silit să se conducă după voința lor proprie de multe ori nedreaptă.

De acela cetățenii alegători să se gândească bine, pe cine trimit să le exprime voința, și să nu asculte de promisiunile unuia și altuia, ci să îi cunoască în primul rând caracterul său de om și patriot.

Dacă acel om împlinește toate condițiile recerute pentru împlinirea datoriei față de popor și țară, atunci cu drept cuvânt se va putea numi reprezentant al poporului, dar până când acești oameni umblă să atragă lumea cu promisiuni nerealizabile, atunci trebuie înconjuțați cât se poate mai mult.

Dacă în parlament se vor trimite totdeauna numai oameni bine aleși, și cu un trecut binevăzut atunci și reprezentanții lor din provincie vor fi asemenea și la înălțimea celor dela cârmă.

În acel moment țara noastră va fi ferită de sbuciumări când reprezentanții ei vor fi bine aleși de către cetățeni, iar ei la rândul lor vor ști să-și împlinescă datoria către patrie și popor.

E. C.

Apendicita bântue la Cluj

In atențiunea medicilor și consiliului orașenesc.

Populația Clujului începe să se îngrozească în timpul din urmă, fiind amenințată de o nouă boală intestinală numită „apendicită“, care pare a fi chiar molipsitoare. Căci s'au mai auzit cazuri de această boală, însă atâtea ca la Cluj în timpul din urmă, nu s'au mai pomenit. Zilnic sunt cazuri de operație, dar ce e mai dureros că aproape toate sunt mortale. Și știința medicală stă neputincioasă în fața atâtor victime. Nici aceea nu e precizat cel puțin, că de unde și din ce provine această urâtă boală, se știe numai atât, că este o inflamație a unui intestin nefolositor numit „apendice“, pe care unii îl operează chiar dacă le este sănătos, căci sunt cuprinși de spaima de a nu li-se inflama acest mic intestin, care duce la moarte sigură.

Nu știm însă, ce e de făcut pentru a împiedica îmbolnăvirea acestui organ. Unii presupun că ar exista în

apă, carne sau pâine ceva substanțe vătămătoare acestui mic organ și se presupune că numai în orașul nostru, deoarece prea s'au sporit cazurile mortale aici în Cluj. Ar fi de luat măsuri urgente întru examinarea și analizarea alimentelor și a apei în primul rând, apoi măsuri de precauție contra altor boale eventual, cari provoacă sau grăbesc boala apendicelui, căci primim cu inimă înghețată cum zi de zi suntem nevoiți a petrece la groapă pe bieții nenorociți cari au căzut în ghiarele acestel boale.

Mai zilele trecute s'a stins profesorul Felecan, hotelierul Friedmann, maiorul Cotuș, avocatul Theodor Popescu, comerciantul Athanasiu, alături întreg orașul în doliu i-a dat ultimele onoruri fostului prefect Septimiu Murășanu, iar mâine cine știe pe cine cade soarta să fie trecut în șirul nesfârșit al victimelor apendicitei.

A.

Ecoul alegerilor comunale

Constituirea consiliilor. — Primarul în Cluj va fi liberal, cooptându-se șase candidați din lista liberală. — Rezultatul restituirei pământurilor expropriate.

Consilierii aleși își constuesc consiliu în orașele cu municipiu în 7 Martie, conform deciziei guvernului.

Opoziția cu guvernul egal reprezentați în Cluj.

Di dr. Meteș, deputat, în această chestie ne-a declarat, că din lista aleasă în Cluj numai 24 consilieri intră în consiliu, pentru că, pe baza proporționalității, 6 consilieri se cooptează din lista guvernamentală în ordinea înșirată, adică trei unguri și trei români între cari d. Mihali și Bănescu.

Membrii de drept ai consiliului sunt 20, în total consiliul orașului Cluj constituindu-se din 50 consilieri.

Membri de drept, numiți de guvern, sunt aproape toți liberali. În consecință guvernul va avea în consiliu cam 25 membrii din cei 50.

Primarul în tot cazul va fi liberal, pentru guvernul, evident, nu va confirma un primar al opoziției, având în vedere, că se aleg pentru propunere trei candidați de primar dintre cari guvernul alege pe care să-l confirme.

Numărul consilierilor liberali împreună cu cei de drept ai guvernului, egalizându-se cu acela al consilierilor aleși ai opoziției, în tot cazul se va propune de către liberali un primar liberal, pe care guvernul îl va prefera față de propușii opoziției.

Consiliul alcătuit în felul indicat, în tot cazul va putea aduce puține hotărâri neprielnice orașului, consilierii din partidele opuse controlându-se mereu pentru a se înlătura reciproc.

— Toată lumea trebuie să aboneze Ziarul „CLUJUL“ e cel mai bine informat întru toate.

Funcționarii improprietăriți nu-și cedează parcelele.

O altă surpriză a rezultatului alegerilor comunale o constituie faptul, că funcționarii improprietăriți nu-și cedează locurile, pe cari guvernul le-a promis oștezenilor în schimbul voturilor angajate.

Toți funcționarii insistă, că ei încep să și folosească locurile permise, cum de altfel este și firesc, deoarece nici un funcționar n'a primit vr'un aviz oficios în scris, ca să-și recedeze locurile din chestie, pe cari le-a promis guvernul să le restituie oștezenilor, dela cari s'au expropriat.

Oștezenii de altfel n'au primit nici un act din care să reiasă, că comisia de expropriere le-ar fi restituit terenurile expropriate.

Primăvara aceasta deci se va ivi cazul regretabil, că oștezenii, bazându-se pe promisiunile guvernului, vor lucra pământurile lor expropriate funcționarilor. În schimb funcționarii îi vor opri, bazându-se pe drepturile lor. Rezultatul se va manifesta în câteva încercări, din cari atât oștezenii, cât și funcționarii vor eși scărmanați, pentru a fi traduși în fața Consiliului de Război, ca contravenienți ai liniștei publice sau ca — rebeli.

Eșecul miniștrilor

Cercurile electorale ale miniștrilor pronunțate contra guvernului.

Cu ocazia alegerilor comunale, aproape toți miniștri au suferit înfrângere în fiefurile lor. Di I. I. C. Brătianu a fost înfrânt la Făgăraș, d. Vin-

tilă Brătianu la București și Pitești, d. Al. Constantinescu la Bacău, d. T. Moșoiu la Oradea-Mare, d. Al. Lapedatu la Cluj, d. I. G. Duca la R-Vâlcea, d. Mărzescu la Iași, d. dr. Angheliescu la Buzău etc. cu toatăcă miniștri indicați, au făcut tot posibilul pentru a-reușita listelor uvernamentale din circumscripțiile lor, în cari totuș au căzut după cum am arătat.

Evenimentul acesta, evident, a provocat mare consternație în rândul guvernamentalilor și liberalii și din acest motiv caută să plece dela guvern cât mai repede, expirându-le totodată și mandatul și dorind să între în opoziție pentru a-și reorganiza partidul.

Numirea noului prefect Inlocuirea actualului primar cu dl Bănescu.

În Cluj au început să se răspândească unele versiuni, în sensul că- rora dl dr. Utalea ar ocupa postul defunctului prefect Mureșanu, iar în locul dlui dr. Utalea, postul de primar, l-ar ocupa dl Bănescu, profesor universitar.

Chestia am considerat-o de domeniul fantaziei, având în vedere incompatibilitățile din chestie și cari nu cederează cu spiritul legilor în vigoare.

În chestie ne-am interesat și la autorități unde ni-s'a declarat, că toate versiunile indicate nu sunt, decât niște simple păreri, faptul evidențându-se în realitatea, că dl Subprefect Simu a fost delegat de către guvern pentru a gira lucrările prefecturii județului, până la noul dispoziții, ceace înseamnă desigur, că pe durata scurtă de 3—4 săptămâni, nu-i la ce să se numească un nou prefect.

Acti amintim, că era vorba și de dl Hodor Victor în chestia girării treburilor prefecturii Cluj, dar nici despre această combinație nu se știe oficios.

O școală de pildă: școala de Arte și Meserii Cluj

La liziera Clujului, în fostul orfelinat Principele Carol, se află astăzi instalată o școală de Arte și Meserii pusă sub vrednica conducere a dlui Vl. Dantaragiu.

Această școală înglobează șapte ateliere de: lăcătușerie, sculptură pantofărie etc.

Școala cuprinde la sânu-i orfanii, cari mâine vor forma batalioanele noastre industriale în concurența cu industriașii minoritari.

Autoritățile clujene, ca Prefectura de Județ, Camera de industrie și comerț și Primăria, trebuie să aibă o deosebită solitudine pentru acest așezământ de cultură profesională, care îndeplinește o atât de aleasă funcțiune socială.

— Succesiunea la guvern încă nici acuma nu este rezolvită, nefincheiându-se tratativele național-țără-niste pentru formarea viitorului guvern, la care în afară de liberali, numai național-țărăniștii au șanse.

Funerariile prefectului Septimiul B. Mureșanu

Ceremonia funerară a fost princiară.

Joi a avut loc în Cluj ceremonia funerară a regretatului Septimiul B. Mureșanu, prefectul județului Cluj, după ritul greco-catolic.

Ceremonia s'a început la ora 1 în sala festivă a Prefecturii Județului, cu prohodul oficiat de dl Chețan canonicul Blajului venit în locul mitropolitului dela Blaj și cu dl dr. Dălanu, protopopul Clujului și alți preoți.

La ceremonia funerară a asistat un numeros public și toate autoritățile civile și militare, dând ceremoniei un fast princiar.

Septimiul B. Mureșanu, decedat Luni, în urma unei operații de apendicită, era un ardelean, trecut mai demult în vechiul Regat, unde și-a îndeplinit conștiincios serviciul, ajungând în fine prefect al județului Cluj, în care funcție a fost un model pentru toți prefectii din România.

În tinerețe a fost teolog în Blaj și numai mai târziu, trecut în Vechiul Regat, și-a început cariera de funcționar, ajungând să primească în serviciu pentru meritele sale, în total 11 medalii.

Fiu de preot, și-a făcut datoria întotdeauna ca un român adevărat și cinstit, încât moartea sa a stârnit cele mai adânci regrete și în masele populației.

Fie-i țărâna ușoară :

S'a stins un mare dascăl: Ion Paul.

Tăria națiunilor, o constituiesc marile personalități. Ion Paul, fost profesor de estetică la Facultatea de Litere și Filosofie din Cluj, era învestit de toate atributele personalității creatoare.

Născut în meleagurile Ardealului, a pornit-o de timpuriu, de tânăr în vechiul regat, urmând cărările marilor noastre figuri cărturărești, cari au dus cu ele în regatul liber lumina minții și tăria caracterului.

Ion Paul a fost un adevărat dascăl. A dascălit în cetatea patriarhală a lui Vasile Lupu. Și mai apoi, după unire, a venit în Capitala Ardealului la Universitate, unde a adus o pregătire intelectuală distinsă, un caracter de fier și o minte armonică, din care izvorau sfaturi alese.

De numele lui Ion Paul, se leagă pe vecie, în cadrele literaturii române, lucrarea de elită din punct de vedere al realizării estetice: Florică Ceterașul.

Rămășițele pământești ale profesorului Ion Paul se vor odihni pe veci în cetatea Iașilor, unde a trăit defunctul, cea mai mare parte din viața sa. Căci, Iașii au fost aceia, care l-au inspirat pe Ion Paul în avântul său spre frumos.

L-au dus să doarmă alături de Delavrancea, pe care l-a iubit, l-a înțeles și l-a apreciat.

Doarmă pe veci în pace !...

M. D.

Acordarea permiselor de port-arme

— Lămuririle Inspectoratului de vânătoare. —

Inspectoratul de vânătoare, în legătură cu acordarea permiselor de port-arme, ne trimite sub Nr. 79/926, următoarele lămuriri, asupra cărora vom reveni cu doleanțele mai multor interesați, cari ne-au solicitat concursul în interesul desvoltării vânătoarei române :

„Inspectoratul de vânătoare nu a reținut și nu reține nici o cerere pentru permis de port-armă fie petiționarul de oricare naționalitate, căci cunoscându-și pe deplin atribuțiunile — toate cererile le remite imediat după ce acelea s'a lucrat, autorităților dela cari le-a primit pentru opiniare“.

Teatrale.

„Papa Lebonard“

Premiera săptămânei. Acestea a fost o simpatică piesă în 4 acte a lui Jean Aicard: „Papa Lebonard“. S'ar crede că e vorba de vre-un oarecare Papa dela Roma, dar nu, — ci e vorba de un părinte numit într'un limbaj mai copilăresc „papa“, un tată bun și iubit, care place și se face iubit prin felul său de a fi: blând, modest, lucrător și iertător.

De meserie ceasornicar, (precum ne-a dovedit-o îndestul și decorațiunea salonului îmbogățită cu vre-o zece oroloage) acest bătrân și cinstit muncitor deveni bogat, dar familia vrea să avanseze și în poziția socială, niuzind a se înrudi cu marchizi și conți riscând chiar să zdrobească fericirea Jeanei, fetița adorată a tatălui, — care dealfel iubea pe modestul vecin: medicul Andrei. Tatăl însă de data aceasta nu se mai lasă sedus, ci se opune voinței soției și a fiului, cari au găsit un conte pentru Jeana, aruncând insultă medicului, că e un bastard. Bunul „papa“ isbucnește dând pe față și secretul pe care îl păstra de 15 ani: că fiul său încă e un bastard și astfel mama și fiul cad sdrobiți, iar Jeana e liberă în crearea viitorului, după dorință.

În rolul bătrânului „Papa Lebonard“, d. Zaharie Bârsan a fost foarte fidel, ba chiar a creat un personaj și mai simpatic, decât l-a gândit autorul pe acest „papa“.

Dna Fotino (mama) și dna Popovici-Voina (fica) și-au înțeles bine rolul, dl Psata și dl Potcoavă ne-au dat un ansamblu plăcut, iar dl Potorocă are timpul când să-l vedem și mai reușit decât în rolul lui Robert.

Programul Operei Române :

- 1 Martie Turneul Bulandra
- 3 „ Troubadurul
- 5 „ Ebreia
- 7 „ Jongleurul
- 8 „ Ebreia

Programul Teatrului Național :

- 29 Februarie Poveste de iarnă mat.
- 2 Martie Antonia (premieră)
- 6 „ „
- 7 „ (mat.) Controlorul vagoanelor de dormit
- 9 „ Frumoasa aventură (prem.)
- 11 „ „
- 12 „ „

Direcțiunea este invitată să ne trimită regulat, programul în fiecare Sâmbătă dimineața pentru a putea apare.

Cărți noi.

Monumentul durerii de C. Argintaru

Cu o prefață de A. C. Cuza, a apărut de curând, o lucrare datorită dlui C. Argintaru publicist. Este o carte care atacă greua problemă a invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu.

Dl C. Argintaru arată starea mizerabilă a „lumii I.O.V.“. Dsa schițează în linii sobre și pline de amărăciune situația grea, a celor rămași infirmi sau fără sprijin din războiului pentru întreținerea neamului.

Autorul acestei valoroase lucrări propune și soluțiile ce se impun pentru curmarea răului: asistență medicală, împroprietărire lotul tip de 5 Ha. Mai atacă dl C. Argintaru și starea văduvelor de războiu, despre care propune, să li se dea dreptul de remăritat, fără pierderea pensiei.

Scrisă într'un stil clar concis, sobru lucrarea dlui Argintaru corespunde unei adevărate nevoi sociale.

Informațiuni

— **Parlamentul se disolvă** în luna Martie, când, după declarațiile dlui Al. Constantinescu, ministrul agriculturii, guvernul intenționează să-și dea dimisia, expirându-i mandatul.

— **Alegerile județene s'au stabilit** să aibă loc în luna Martie, când Camera desigur își va renoi vacanța pentru a se evita discuțiile pe câteva zile până la apropiate expirarea a mandatului actualului guvern.

— **Contestări de alegeri.** După alegerile comunale am avut ocazie să înregistrăm o serie întreagă de contestații. În ultimul timp liberalii au contestat în Ardeal alegerile din Oradea-Mare Timișoara, unde opoziția a învins, iar opoziția a contestat alegerile din Arad și Turda etc.

— **Producțiunile Conservatorului din Cluj.** Duminecă 28 Februarie a. c. cu începutul la orele 5 p. m. se va ține producțiunea IV-a a elevilor, în sala mare a Conservatorului.

— **Joi 4 Martie 1926, orele 8 seara** Corul Conservatorului va da un mare concert, în sala Teatrului Național.

— **Intrunirea studenților clujeni.** În ziua de 21 Februarie a. c. a avut loc, în Mănăsturul Românesc întrunirea Ligii Apărării Naționale Creștină, secția Cluj. La aceasta adunare a luat parte un număr însemnat de studenți și popor. Au vorbit mai mulți intelectuali din Cluj, membrii ai Ligei, cari au arătat în discursuri înălțătoare pericolul evreesc în România. Intre alții au vorbit și dnii profesor universitar I. C. Cătuneanu și dr. Vasile Pop avocat în Cluj. Spre sfârșit studentul Eremeiu a ținut un discurs cât se poate de popular care a făcut o foarte bună impresie asupra poporului mănășturean. La ora 6 p. m. luând sfârșit întrunirea, poporenii s'au împărțiat pe la casele lor, iar studențimea a dus steagurile Ligei la Sediul, cântând imnuri patriotice.

Teatrul Maghiar

Repertoriul Săptămânal.

- Luni: „Alexandra“ Prețuri obișnuite.
- Marti: „Alexandra“. Prețuri obișnuite.
- Mercuri: „Părintele Regimentului“ Festival. Aniversarea a 30 de ani de carică artistică a artistului Leon Lövey. Prețuri moderat ridicate.
- Joi: „Părintele Regimentului“ a 2-a seară a jubileului Lövey. Prețuri obișnuite.
- Vineri: „Iubește-mă“. (Premieră)
- Sâmbătă, mat.: „Lillomfi“. Reprezentațiune pentru tinerime cu ocaziunea jubileului Lövey. Prețuri reduse. Conferează: Dr. Eugen Ianovics.
- Sâmbătă seara: „Orlov“. Prețuri obișnuite.
- Duminecă orele 10¹/₂: „Matineul Barimia“. Prețuri obișnuite.
- Duminecă orele 2¹/₂: „Mireasa din Hamburg“ Prețuri reduse.
- Duminecă orele 6: „Iubește-mă“ Prețuri obișnuite.
- Duminecă orele 9: „Alexandra“. Prețuri obișnuite.

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni
„CĂRAREA FERICIRII“
 de preotul George Mânzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—1925. Aceasta carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pentru orice ocaziune, cu 24 capitole mari în 366 pag. E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni. În toate școlile trebuie introdusă cea de 85 Lei.
Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „140“—
Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și 350

Cassa de Păstrare
 și
Banca de Credit Soc. An.
 CLUJ, PIAȚA UNIRII 7.
 CAPITAL SOCIAL: 48,000.000 LEI.
 Sucursale: Dej, Alba-Iulia, T.-Mureș și Diciosânmărtin.
 Instituții afiliate: În Turda, Odorheiu, Aiud și Reghinul-Săsesc.
 Cel mai favorabil execută orice afacere de bancă.
 Intrepozite lângă gara Cluj.
SAFE-DEPOZIT. AUTORIZAȚIE DE DEVIZE.

Depozit de **Mașini** de cusut.
 Cea mai bună fabricațiune germană și biciclete.
 Atelier de reparațiuni cu garanță.
A. ASZTALOS
 Cluj, Strada N. Iorga No. 2.
 4-4

